

různých škol v regionu.⁷ Spolupráce s jinými školami v regionu a pořádání společných akcí na podporu žáků se SVP je méně častá než spolupráce s neziskovými organizacemi – s jinými školami v této oblasti spolupracují přibližně dvě pětiny škol. Naopak pravidelně veřejně prezentují svou činnost až na jednu výjimku všechny navštívené školy.

2.8 Bariéry inkluze

V tematickém šetření byl zjišťován také názor ředitelů škol, jaké bariéry mohou ohrožovat úspěšnost inkluzivního vzdělávání. Existenci překážek pro realizaci inkluze ve školách konstatovalo 69,5 % ředitelů. Příčiny nedostatečné podpory inkluzivního vzdělávání spatřují ředitelé nejčastěji v materiálních a architektonických nedostatecích, např. často chybí bezbariérový přístup (52,8 % ředitelů, kteří vnímají nějaké překážky). V podobné míře byl zmiňován nedostatek finančních prostředků na zajištění specializovaných personálních pozic, jako je asistent pedagoga, speciální pedagog apod. (problematické je především dlouhodobé zajištění těchto pozic, které přesáhne dobu trvání grantu či projektu). Ve třetině případů to byl také nedostatek financí na podpůrná a vyrovnávací opatření a čtvrtina ředitelů uvedla nedostatečnou spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Ředitelé v největší míře jmenovali jeden nebo dva důvody současně, čtyři a více důvodů zmínilo okolo 14 % ředitelů.

Překážky začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu vnímají častěji ředitelé úplných a velkých škol oproti školám malým, málotřídním a školám tvořeným pouze prvním stupněm.

Tabulka č. 4 Bariéry inkluzivního vzdělávání v navštívené škole – názor ředitele (v %)

Bariéry	Podíl škol*
materiální, architektonické	52,8
nedostatek finančních prostředků na zajištění specializovaných personálních pozic	50,3
nedostatek finančních prostředků na podpůrná a vyrovnávací opatření	32,8
nedostatečná spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) žáků	25,4
odborná připravenost, nedostatečná metodická podpora učitelů	19,2
velké počty žáků ve třídě	19,2
nedostatečné podmínky pro individuální přístup	9,0
neochota učitelů	3,4
jiné	0,4

* Podíl je uváděn z celkového počtu 178 škol, kde ředitel uvedl alespoň 1 bariéru.

V následující tabulce č. 5 jsou bariéry dány do souvislosti s podílem žáků se SVP. Bariéry uváděli častěji ředitelé ve školách, kde je podíl žáků se SVP nad 10 %, než ve školách, kde je tento podíl nižší. Z toho vyplývá, že překážky pocítují více ředitelé, kteří již mají s inkluzivním vzděláváním reálnou zkušenost.

Tabulka č. 5 Vnímání bariér ve vazbě na složení školy (podíl škol v %)

	bariéry		
	ano	ne	celkem
podíl žáků se SVP nad 10 %	76,8	23,2	100,0
podíl žáků se SVP pod 10 %	65,0	35,0	100,0

⁷ HABART, Tomáš. *Krok za krokem k inkluzi*. Praha: Člověk v tísni, c2010. ISBN 978-80-87456-00-2.